

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z 18 września 2018 r. Sąd Rejonowy w Radomiu umorzył postępowanie z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w restrukturyzacji z siedzibą w B. przeciwko J. P. i oddalił wniosek o zwrot opłaty od pozwu.

Podstawą wydanego postanowienia były następujące ustalenia.

Zarządzeniem z dnia 9 sierpnia 2018 roku strona powodowa, po przekazaniu do Sądu Rejonowego w Radomiu sprawy rozpoznawanej w elektronicznym postępowaniu upominawczym, została wezwana do uzupełnienia braków formalnych pozwu poprzez uiszczenie opłaty uzupełniającej od pozwu w kwocie 30 zł, wykazanie umocowania zgodnie z art. 68 zdanie pierwsze k.p.c. oraz dołączenie pełnomocnictwa zgodnie z art. 89 § 1 k.p.c., w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem umorzenia postępowania oraz wskazania aktualnego miejsca zamieszkania pozwanej w terminie dwóch tygodni pod rygorem zawieszenia postępowania. Wezwanie to doręczono zobowiązanemu w dniu 16 sierpnia 2018 roku. Braki pozwu nie zostały uzupełnione stosownie do wezwania, natomiast pismem z dnia 27 sierpnia 2018 roku powód cofnął pozew bez zrzeczenia się roszczenia.

Sąd Rejonowy wskazał, że w świetle art. 505³⁷ § 1 i 3 k.p.c. po przekazaniu sprawy w przypadkach wskazanych w art. 505³³ § 1, art. 505³⁴ § 1 oraz art. 505³⁶ § 1 przewodniczący wzywa powoda do wykazania umocowania zgodnie z art. 68 zdanie pierwsze oraz dołączenia pełnomocnictwa zgodnie z art. 89 § 1 zdanie pierwsze i drugie, a po przekazaniu sprawy na podstawie art. 505³³ § 1 oraz art. 505³⁴ § 1 dodatkowo do uiszczenia opłaty uzupełniającej od pozwu - w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania pod rygorem umorzenia postępowania. W razie nieusunięcia powyższych braków pozwu sąd umarza postępowanie.

W świetle powyższego unormowania, biorąc pod uwagę fakt, że strona powodowa w przewidzianym terminie nie uzupełniła wskazanych jej braków (nie wykazała, aby pełnomocnik został należycie umocowany), Sąd umorzył postępowanie.

Zażalenie na postanowienie pkt 2 obejmujące rozstrzygnięcie o kosztach złożył powód i zarzucił wydanemu postanowieniu naruszenie art. 79 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez uzależnienie zwrotu opłaty sądowej od uzupełnienia braków formalnych pozwu i w konsekwencji tego odmowę zwrotu opłaty sądowej od pozwu, w sytuacji, gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika w sposób niebudzący wątpliwości, że powód pismem z dnia 27 sierpnia 2018 roku dokonał skutecznego cofnięcia pozwu na etapie przed wysłaniem odpisu pisma stronie pozwanej, wskutek czego Sąd umarzając przedmiotowe postępowanie winien zwrócić całość uiszczoną przez powoda opłaty sądowej od pozwu. Wnosił o:

-uchylenie zaskarżonego postanowienia w zakresie punktu 2 i nakazanie

1

zwrotu powodowi opłaty sądowej od pozwu,

-nakazanie Sądowi Rejonowemu w Radomiu zwrot opłaty sądowej od zażalenia, ewentualnie zasądzenie zwrotu opłaty sądowej od zażalenia od pozwanej na rzecz powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie jest zasadne.

Przed wszystkim stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy naruszył przepis art. 328 § 1 k.p.c., który poprzez art. 361 k.p.c. ma zastosowanie do postanowień wydawanych w postępowaniu cywilnym. Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia nie zawiera motywów natury prawnej wydanego w punkcie drugim rozstrzygnięcia. Z uwagi na zakres

kontroli instancyjnej Sądu odwoławczego, który to sąd nie jest tylko sądem kontrolującym, ale także posiada prawo merytorycznego odniesienia się do ustalonych okoliczności możliwe było wydanie rozstrzygnięcia reformatoryjnego, co do wniesionego zażalenia.

Przechodząc do oceny zaskarżonego postanowienia stwierdzić należy, że postępowanie przed sądem właściwości ogólnej -Sądem Rejonowym w Radomiu było kontynuacją postępowania w sprawie. Stosownie do art. 79 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 300 - dalej: „u.k.s.c.”), sąd z urzędu zwraca stronie całą uiszczoną opłatę od pisma odrzuconego lub cofniętego, jeżeli odrzucenie lub cofnięcie nastąpiło przed wysłaniem odpisu pisma innym stronom, a w braku takich stron przed wysłaniem zawiadomienia o terminie posiedzenia. Do zastosowania art. 79 ust. 1 pkt 1 lit. b istotne jest, aby odrzucenie lub cofnięcie pozwu nastąpiło przed wysłaniem stronie przeciwnej jego odpisu, czyli pisma, które podlega opłacie sądowej. W sprawie istotnie przepisy ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych art. 79 ust. 1 pkt 1 lit. b u.k.s.c. nie przewidują zwrotu opłaty sądowej w razie umorzenia postępowania na podstawie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. Bezspornym jest w sprawie, że Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w związku z cofnięciem pozwu przez skarżącego. Wskazać należy, że przypadek ten zbliżony jest do sytuacji procesowej objętej przepisem art. 79 ust. 1 pkt 1 lit. a u.k.s.c., który nakazuje zwrot całej uiszczonej przez stronę opłaty w sytuacji zwrotu pozwu wskutek braków formalnych. Odmienności wynikające z postępowania elektronicznego, polegają przede wszystkim na tym, że pozew po jego przekazaniu do sądu właściwości ogólnej na tym etapie jest już częściowo opłacony, a Sąd wzywa do usunięcia jego braków (w tym fiskalnych) pod rygorem umorzenia postępowania i wynikają ze specyfiki tego postępowania. Jednak w ocenie Sądu Okręgowego tego rodzaju odmienność nie może być podstawą do pozbawienia strony prawa do zwrotu uiszczonej opłaty sądowej w sytuacji podjęcia decyzji o cofnięciu pozwu na tym etapie postępowania. Brak jest argumentów za racjonalnym wytłumaczeniem, dlaczego miałyby być zróżnicowana sytuacja procesowa strony, której pozew po przekazaniu sprawy sądowi właściwości ogólnej z elektronicznego postępowania upominawczego nie został rozpoznany na skutek cofnięcia pozwu i co, do którego doszło do umorzenia postępowania od sytuacji strony wynikających z ogólnych rozwiązań postępowania rozpoznawczego, gdy przy

2

W tych okolicznościach, zażalenie powoda okazało się zasadne, co prowadziło do zmiany zaskarżonego postanowienia na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

Konsekwencją wydanego postanowienia w pkt I jest rozstrzygnięcie o zwrocie uiszczonej opłaty od zażalenia zawarte w pkt II postanowienia Sądu Okręgowego. Jak zostało to już stwierdzone uzasadnienie zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego nie zawiera argumentacji prawnej, która była podstawą oddalenia wniosku powoda żądania zwrotu opłaty od pozwu uiszczonej w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Tego rodzaju uchybienie zdaniem Sądu Okręgowego jest oczywistym naruszeniem przepisów prawa procesowego art. 328 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c.. W takiej sytuacji uzasadniony okazał się wniosek powoda o zwrot opłaty uiszczonej od wniesionego zażalenia. Dlatego na podstawie art. 79 ust.1 pkt 1 lit. e u.k.s.c. Sąd nakazał zwrot stronie powodowej całej opłaty od zażalenia.